

der dog kun blive Tale om Bødesager, og forsaavidt forekommer denne Afstillelse og Modfætning mig rigtignok meget forunderlig. Jeg antager, at der, naar det i Paragraphens andet Stykke hedder „Bøder“, da dermed egentlig menes „Bødesager“. Hvis jeg nemlig ikke vilde tænke mig det, saa vilde der komme en endnu stærkere Modsigelse frem i det andet og tredje Stykke af Paragraphen, thi i dette sidste hedder det: „Bøderne tilfalde Statskassen,“ men nu er det netop paa Tolbgebetet det Giendommelige med Hensyn til Bøder, at de tilfalde Angiverne og Tolbvæsenets Betjente, altsaa just ikke Statskassen; jeg kan derfor ikke troe Andet, end at der ved „Bøder“ i andet Stykke menes „Bødesager“. Dette er imidlertid, som sagt, et Punkt af mindre Betydning, som man let kan komme ud over. Min Hovedindvending rammer derimod selve den Bestemmelse, at der i Henseende til Reglerne for de paagjældende Sagers Behandling og Forsøgning henvises til Tolbanordningerne. Ved første Blik kunde dette vel ganske vist synes overmaade rigtigt; thi en Henviisning til det mere almindelige Gebeet, naar man, som her, befinder sig paa et mere specielt, er, som ogsaa i Motiverne antydet, i og for sig ganske naturligt; Loven skal jo være et Appendix til Tolbanordningerne i Almindelighed, og en Enhed i disse forskjellige Anordninger synes diceret af et sundt Lovgivningsprincip. Forholdet stiller sig imidlertid ved nærmere Eftersyn noget anderledes, end at man formeentligt kan ønske at blive staaende herved. Henviisningen til Tolbanordningernes sædvanlige Bestemmelse om Straffesagers Forsøgning vil nemlig sige, at man i de Bødesager, som det her vil komme til at dreie sig om, skal benytte de Regler, der gjælde om borgerlige Retsstrætter, navnlig dem, der gjælde i Gjæsteretsager. Jeg troer, at dette er en Bestemmelse, som allerede med Hensyn til den almindelige Tolbanordning fra 1797 — fra den Tid er det, at vi have Bestemmelsen — altid har maattet kunne kaldes noget uheldigt, og der har da ogsaa til forskjellige Tider været Tale om, at man burde see at komme bort fra den, og at man ikke godt kunde lade sig nøie med denne Bestemmelse. Men er Bestemmelsen saaledes nu allerede uheldigt for de

almindelige Tolbanordningers Bedkommende, saa troer jeg, at det vilde være specielt uheldigt, naar man nutildbogs vilde føre den videre, og navnlig gjøre den gjældende ved Ordningen af Forhold, der dog maae siges at være temmelig nye, og hvor der ganske vist vil frembyde sig ikke saa praktiske Vanstueligheder. Dette, at lade Bødesager behandle som borgerlige Retsstrætter, som private Sager, som Sager mellem Mand og Mand, har strax synes det mig, for den umiddelbare Betragtning noget Stødende og Forunderligt, og det er dernæst virkelig ogsaa i flere Henseender forbundet med Ulemper. Det er jo klart, at en saadan privat Rets sag ikke er synderligt stillet til at faae opløst og konstateret Lovovertrædelser. Det er derhos et større Apparat, der skal sættes i Bevægelse, end nødvendigt, et med ikke ringe Bekostninger forbundet Apparat baade for det Offentlige og for de Private, og om Lovgivningen end i Gjæsteretsager har tilstøttet ved Forkortelse af Tidsfrister o. s. v. at opnaae en hurtigere Afgjørelse, saa er det dog kun med megen Ufuldkommenhed, at man virkelig naaer dette Resultat. Det er desværre altsaa ofte Tilfældet, at Gjæsteretsager spinde sig ligesaa langt ud som almindelige Retsager, og de spinde sig i ethvert Fald saa langt ud, at det vilde være overordentligt uheldigt, om noget lignende blev Tilfældet i de Sager, hvorom nærværende Lovudkast navnlig handler. Der er ikke Tid og Leilighed for Skipperen til at blive liggende med sit Skib og Mandskab, indtil Gjæsteretsagen kan komme til Afslutning; det interesserer ham tværtimod i allerhøjeste Grad snarest muligt at faae Ende paa Sagen, selv om der derved skulde komme til at falde ham Noget til Last, og han vil vistnok være bedre faren ved at betale den Mulkt, hvorom det dreier sig, selv om han gjennem en lang Proces kunde slippe fri for den, end ved at blive liggende her, indtil han kan naae denne Fritagelse. Mig forekommer det, at det vil være naturligt at behandle disse Sager, der jo efter deres Væsen ere offentlige Bødesager, saaledes som man ordentligviis behandler det Slags Sager her i Landet, nemlig som offentlige Politisager. Jeg troer, at det vil være den simpleste og naturligeste Fremgangsmaade, den, der tjener